

MINISTER
ROZWOJU

Data: 20 lipca 2020
Znak sprawy: DN-I.750.168.2020

OBJAŚNIENIA PRAWNE MINISTRA ROZWOJU

wydane na wniosek Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U z 2019 r. poz. 1292 z późn. zm.), dotyczące stosowania art. 15zzze–15zzzg ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.)

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r., poz. 1292 z późn. zm.), na wnioski: z dnia 6 kwietnia 2020 r. – znak: WIP.421.2020.KKB, z dnia 7 kwietnia 2020 r. – znak: WIP.419.2020.IM oraz z dnia 9 kwietnia 2020 r. – znak: WIP.420.2020.KKB w sprawie objaśnień prawnych dotyczących wykładni art. art. 15zzze-15zzzg ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374), zwanej dalej „ustawą o szczególnych rozwiązaniach [...]”, przedstawiam następujące objaśnienia prawne.

w zakresie zagadnień przedstawionych w piśmie z dnia 6 kwietnia 2020 r. – znak: WIP.421.2020.KKB:

1. Czy udzielane przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, zarząd powiatu albo zarząd województwa (dalej jako: organ j.s.t.), do czasu określenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w drodze uchwały zasad udzielania ulg, o których mowa w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ulgi w spłacie należności pieniężnych z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie, przypadających za okres stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii jednostce samorządu terytorialnego, o jakich mowa w art. 15zzzg ust. 1 ustawy o COVID-19, polegające na umorzeniu, odroczeniu terminu spłaty lub rozłożeniu na raty tych należności mogą być przyznawane zarówno na wniosek podmiotu, jak i z urzędu?

2. Jakie przesłanki powinny warunkować przyznanie przez organ j.s.t. ulgi polegającej na umorzeniu omawianych należności?

a) Czy przesłanką umorzenia tych należności może być sam fakt, że przypadają one jednostce samorządu terytorialnego za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo za okres stanu epidemii?

b) Czy podejmując decyzję o umorzeniu należy badać inne okoliczności, takie jak np. ważny interes podmiotu, czy interes publiczny, względy społeczne lub gospodarcze, skuteczność ewentualnego postępowania egzekucyjnego?

3. W jakich przypadkach mogą być przyznane przez organ j.s.t. ulgi polegające na odroczeniu terminu spłaty lub rozłożeniu na raty płatności omawianych należności?

a) Czy do przyznania tych ulg wystarczające jest, że przedmiotowe należności przypadają jednostce samorządu terytorialnego za okres stanu zagrożenia epidemicznego lub za okres stanu epidemii?

b) Czy podejmując decyzję o odroczeniu terminu spłaty lub rozłożeniu na raty płatności tych należności należy badać inne okoliczności, takie jak np. ważny interes podmiotu, czy interes publiczny, względy społeczne lub gospodarcze, skuteczność ewentualnego postępowania egzekucyjnego?

Istotą rozwiązania wprowadzonego w art. 15zzzg ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] jest wyposażenie wójta, burmistrza, prezydenta miasta, zarządu powiatu oraz zarządu województwa w kompetencję do samodzielnego umarzania, odraczania terminu zapłaty oraz rozkładania na raty należności z tytułu najmu, dzierżawy lub użytkowania, przypadających za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo epidemii w przypadku gdy na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego nie obowiązuje uchwała określająca zasady udzielania ulg, o których mowa w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.o.p.”.

Jednakże powyższy przepis nie modyfikuje, ani nie wyłącza stosowania normy zawartej w art. 59 ust. 1 u.f.o.p., stosownie do której określone w tym przepisie należności mogą być przedmiotem umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty **wyłącznie w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym.**

Nie należy także tracić z pola widzenia, iż treść uprawnień organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego należy rozpatrywać w poszanowaniu zasady proporcjonalności, która zawiera dyrektywę ograniczonej ingerencji ustawodawcy w obszar, w którym kształtowane stosunków prawnych zostało zastrzeżone dla organów stanowiących.

Przepis art. 15zzzg ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] ma charakter uzupełniający i znajduje zastosowanie wyłącznie w sytuacji gdy na obszarze danej gminy, powiatu lub województwa nie obowiązuje akt prawa miejscowego określający zasady przyznawania ulg, o których mowa w art. 59 ust. 1 u.f.o.p. W przypadku gdy uchwała taka została podjęta przez właściwą radę albo sejmik kompetencja organu wykonawczego obejmuje wyłącznie złożenie stosownego oświadczenia woli w przedmiocie umorzenia, odroczenia, terminu płatności lub rozłożenia należności na raty, na zasadach oraz w trybie określonym w tym akcie.

W świetle powyższego, w ramach dyspozycji zawartej w art. 15zzzg ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] organ wykonawczy nie może samodzielnie stanowić w akcie prawa miejscowego powszechnie obowiązujących zasad przyznawania ulg, w tym również dopuszczać ich udzielania z urzędu. Stanowienie norm generalnych odnoszących się do przesłanek oraz formy i trybu umarzania, odraczania oraz rozkładania należności na raty znajduje się bowiem w wyłącznej kognicji organu stanowiącego.

Możliwość udzielania ulg z urzędu ustawodawca przewidział tylko w przypadku podjęcia stosownej uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w razie wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1 u.f.o.p.

W tym stanie rzeczy kompetencja organu wykonawczego, o której mowa w art. 15zzzg ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] obejmuje **indywidualne przyznawanie ulg na wniosek dłużnika** uzasadniony jego ważnym interesem lub interesem publicznym, w stosunku do należności z tytułu najmu, dzierżawy lub użytkowania przypadających za okres stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii. Jednocześnie uprawnienie organu do samodzielnego przyznawania ulg wygaśnie z chwilą wejścia w życie stosownej uchwały rady albo sejmiku.

4. Czy do udzielania przez organ j.s.t., wskazanych w art. 15zzzg ust. 1 ustawy o COVID-19 ulg w spłacie należności przypadających za okres stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii jednostce samorządu terytorialnego, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256), dalej jako k.p.a.,

a) Jeśli tak, to jaką formę powinno mieć rozstrzygnięcie – postanowienia czy decyzji?

b) Czy od wydanego rozstrzygnięcia przysługuje środek odwoławczy – odwołanie, zażalenie, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy?

5. Czy też ulgi w spłacie należności wskazane w art. 15zzzg ust. 1 ustawy o COVID-19 powinny być udzielane na podstawie przepisów prawa cywilnego? Jeśli tak, to czy przyznanie ulgi następuje w formie jednostronnego oświadczenia woli osoby piastującej funkcję organu, czy w innej formie?

Należności, o których mowa w art. 15zzzg ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] mieszczą się w kategorii świadczeń o charakterze cywilnoprawnym, do których – w zakresie formy przyznawania ulgi – zasadne jest odpowiednie stosowanie przepisów art. 58 u.f.o.p. Stosownie do art. 58 ust. 2 u.f.o.p., co do zasady, umorzenie, odroczenie terminu płatności oraz rozłożenie należności na raty następuje w formie pisemnej, na podstawie przepisów prawa cywilnego.

W świetle powyższego, przyznanie ulgi, o której mowa w art. 15zzzg ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] następuje poprzez złożenie stosownego oświadczenia woli przez piastuna organu wykonawczego lub odpowiednio umocowanej do jego reprezentacji osoby. W tym stanie rzeczy, do umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności z tytułu dzierżawy, najmu lub użytkowania nieruchomości stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”.

6. Jakie przesłanki powinny warunkować odstąpienie od dochodzenia omawianych należności na wniosek podmiotu?

a) Czy przesłanką odstąpienia może być fakt, że przypadają one jednostce samorządu terytorialnego za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo epidemii oraz okoliczność, że

wniosek pochodzi od podmiotu, którego płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19,

b) Czy też podejmując postanowienie o odstąpieniu od dochodzenia należności należy badać ważny interes podmiotu, czy interes publiczny, względy społeczne lub gospodarcze, skuteczność ewentualnego postępowania egzekucyjnego?

Ustawa o finansach publicznych nie zastrzega dodatkowych warunków dla odstąpienia przez organ od dochodzenia należności. Z tych względów ustalenie prawa do skorzystania z tej ulgi wymaga spełnienia przesłanek określonych w art. 15zzzg ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...].

W świetle art. 15zzzg ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] warunkiem odstąpienia od dochodzenia należności jest złożenie stosownego wniosku oraz spełnienie przez przedsiębiorcę kryterium pogorszenia płynności finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

7. Jakie elementy powinien zawierać wniosek przedsiębiorcy:

a) Jakie dane/okoliczności przedsiębiorca musi wykazać?

b) Czy przedsiębiorca musi przedstawić dokumenty potwierdzające stan majątkowy? jeżeli tak, to jakie?

c) Za jakie okresy ma przedstawić dane?

Ustawa nie określa wzoru wniosku o przyznanie ulgi. Powinien on jednak czynić zadość minimalnym wymogom co do formy pisma urzędowego. We wniosku powinno zostać precyzyjnie określone żądanie, zawierające wskazanie rodzaju ulgi oraz wykazane istnienie ważnego interesu po stronie dłużnika lub interesu publicznego, przemawiające odpowiednio za umorzeniem, odroczeniem terminu płatności lub rozłożeniem należności na raty.

Również do uznania organu pozostaje dobór środków uwiarygadniających spełnienie przesłanki, o której mowa w art. 59 ust. 1 u.f.o.p.

8. Czy do postanowienia organu j.s.t. o odstąpieniu od dochodzenia należności, o jaki mowa w art. 15zzzg ust. 2 ustawy o COVID-19 stosuje się przepisy działu II rozdziału 9 dotyczące postanowień? Czy na to postanowienie służy środek w postaci zażalenia lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy?

9. Czy też organ j.s.t. może postanowić o odstąpieniu od dochodzenia tych należności pieniężnych na podstawie przepisów prawa cywilnego? Jeśli tak, to czy owo odstąpienie następuje w formie jednostronnego oświadczenia woli osoby piastującej funkcję organu j.s.t. czy w innej formie?

Do odstąpienia od dochodzenia należności jednostki samorządu terytorialnego na podstawie art. 15zzzg ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] należy odpowiednio stosować przepis art. 58 ust. 2 u.f.o.p. Z pojęciem „postanowienia” w przedmiocie odstąpienia od dochodzenia należności na gruncie art. 15zzzg ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] nie należy utożsamiać wydania postanowienia w rozumieniu

przepisów k.p.a. Decyzja organu w tym zakresie podejmowana jest bowiem w sferze uprawnień właścicielskich (*dominium*), a tym samym nie stosuje się do niej władczych form rozstrzygnięcia przewidzianych dla spraw administracyjnych.

10. Czy w każdym przypadku, gdy wniosek o umorzenie należności przypadających jednostce samorządu terytorialnego, jak też wnioski o odroczenie terminu spłaty lub rozłożenie na raty płatności należności przypadających jednostce samorządu terytorialnego pochodzą od podmiotu, którego płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych w związku z COVID-19 należy przyjmować, że przyznanie ulgi uzasadnione jest ważnym interesem dłużnika oraz względami społecznymi i gospodarczymi?

Jak wskazano na wstępie, przyznanie ulgi na podstawie art. 15zzzg ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] uwarunkowane jest istnieniem ważnego interesu zobowiązanego lub interesu publicznego. Ocena spełnienia tej przesłanki powinna być dokonywana z uwzględnieniem całokształtu okoliczności wpływających na sytuację finansową wnioskodawcy. Należy jednak podkreślić, że badanie kryteriów warunkujących umorzenie, odroczenie terminu zapłaty lub rozłożenie należności na raty, jak również decyzja o uwzględnieniu żądania należy do wyłącznej kognicji właściwego organu.

w zakresie zagadnień przedstawionych w piśmie z dnia 7 kwietnia 2020 r. – znak: WIP.419.2020.IM:

1. Czy ulgi w spłacie polegające na umorzeniu, odroczeniu spłaty lub rozłożeniu na raty należności pieniężnych, o jakich mowa w art. 15zzze ust. 1 ustawy o COVID-19 mogą być udzielane przez starostę lub prezydenta miasta na prawach powiatu, bez zgody wojewody, na wniosek złożony przez przedsiębiorcę czy jedynie z urzędu?

Do umarzania, odraczania terminu płatności oraz rozkładania należności z tytułu najmu, dzierżawy lub użytkowania przypadających Skarbowi Państwa, o których mowa w art. 15zzze ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] odpowiednie zastosowanie znajduje przepis art. 57 u.f.o.p., stosownie do którego przyznanie ulgi następuje **na wniosek** uzasadniony odpowiednio ważnym interesem dłużnika, interesem publicznym lub względami społecznymi bądź gospodarczymi, a w szczególności możliwościami płatniczymi dłużnika.

W świetle powyższego przyznanie preferencji określonych w art. 15zzze ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] wymaga wystąpienia ze stosownym żądaniem przez dłużnika.

2. Jak należy rozumieć pojęcie „odstąpienie od dochodzenia” należności, o którym mowa w art. 15zzze ust. 2 ustawy o COVID-19?

a) Czy jest to ulga związana z definitywnym umorzeniem tych należności?

b) Czy jest to ulga równoznaczna z odroczeniem terminu ich spłaty?

Odstąpienie od dochodzenia należności stanowi instrument umożliwiający wierzycielowi rezygnację ze środków ochrony prawnej zmierzających do odzyskania należności, które nie podlegają umorzeniu.

Konsekwencją zastosowania takiego środka jest odstąpienie od podejmowania czynności związanych z egzekucją należnej sumy pieniężnej oraz świadczeń ubocznych. Skorzystanie z tej ulgi nie prowadzi jednak do wygaśnięcia zobowiązania. W gestii organu pozostaje wówczas możliwość dochodzenia tej należności w przyszłości lub definitywna rezygnacja z podejmowania działań windykacyjnych.

3. Czy do udzielania ulg wskazanych w art. 15zzze ust. 1 i 2 ustawy o COVID-19, stosuje się przepisy k.p.a.? Jeżeli tak, to w jakiej formie – decyzji czy postanowienia, podejmowane jest rozstrzygnięcie w przedmiocie przyznania ulgi?

4. Czy ulgi przyznawane na podstawie art. 15zzze ust. 1 i 2 ustawy o COVID-19 udzielane są na podstawie przepisów prawa cywilnego? Jeśli tak, to w jakiej formie?

Organ umarza, odracza termin zapłaty, rozkłada należność na raty oraz odstępuje od jej dochodzenia na podstawie art. 15zzze ust. 1 i 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] poprzez **złożenie stosownego oświadczenia woli** przez jego piastuna lub odpowiednio umocowanej do jego reprezentacji osoby. W tym stanie rzeczy, do umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności z tytułu dzierżawy, najmu lub użytkowania nieruchomości stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego nie stosuje się przepisów k.p.a.

5. Jakie warunki musi spełnić przedsiębiorca aby przysługiwała mu ulga na podstawie art. 15zzze ust. 1 i 2 ustawy o COVID-19?

Do umarzania, odraczania terminu płatności oraz rozkładania należności na raty zastosowanie znajduje art. 57 u.f.o.p. W przypadku ubiegania się o umorzenie należności w całości warunkiem przyznania ulgi jest istnienie po stronie dłużnika ważnego interesu lub interesu publicznego. Umorzenie należności w części, odroczenie jej terminu płatności lub rozłożenie na raty powinno być z kolei uzasadnione względami społecznymi lub gospodarczymi, a w szczególności możliwościami płatniczymi dłużnika.

Ustawa nie zastrzega natomiast dodatkowych warunków dla odstąpienia przez organ od dochodzenia należności, poza wskazaną w art. 15zzze ust. 2 przesłanką pogorszenia płynności finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

w zakresie zagadnień przedstawionych w piśmie z dnia 9 kwietnia 2020 r. – znak: WIP.420.2020.KKB:

1. Czy odstąpienie od dochodzenia należności cywilnoprawnych przypadających jednostce samorządu terytorialnego w drodze uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego udzielane jest wyłącznie tym przedsiębiorcom, którzy złożą wnioski przed wydaniem uchwały?

2. Czy odstąpienie od dochodzenia należności cywilnoprawnych przypadających jednostce samorządu terytorialnego w drodze uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego może być przyznane przedsiębiorcom, którzy złożą wniosek przed wydaniem uchwały, jak i tym, którzy złożą wniosek po jej wydaniu.

Zarówno semantyczna, jak i celowościowa wykładnia art. 15zzzf ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] nie daje podstaw do wyprowadzenia tezy, iż adresatami zawartej w tym przepisie normy są wyłącznie ci przedsiębiorcy, którzy wystąpili ze stosownym żądaniem przed dniem wejścia w życie uchwały przewidującej odstąpienie od dochodzenia należności w stosunku do podmiotów, których sytuacja finansowa uległa pogorszeniu w związku z COVID-19. Cel regulacji przemawia za możliwością skorzystania z preferencji także przez tych przedsiębiorców, którzy złożyli wniosek o udzielenie tej ulgi w okresie obowiązywania uchwały właściwej rady albo sejmiku.

Wprowadzając w art. 15zzzf *in fine* ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] wymóg złożenia przez dłużnika wniosku o przyznanie ulgi, ustawodawca przesądził o braku możliwości odstępowania przez organ od dochodzenia należności *ex officio* (z urzędu). W każdym przypadku zastosowanie tej ulgi będzie zatem wymagało inicjatywy podmiotu zobowiązanego.

3. Jak należy rozumieć pojęcie „odstąpienia od dochodzenia” należności, o którym mowa w art. 15zzzf ustawy o COVID-19?

Vide: uwagi do zagadnienia 2 w piśmie z dnia 7 kwietnia 2020 r. – znak: WIP.419.2020.IM.

4. Czy okolicznością warunkującą przyznanie ulgi jest samo pogorszenie płynności finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19?

- a) **Na czym polega pogorszenie płynności finansowej uzasadniające skorzystanie z pomocy?**
- b) **Jakie dane przedsiębiorca musi wykazać?**
- c) **Jaki wskaźnik dowodzi pogorszenia płynności finansowej – w oparciu o jakie dane, za jakie okresy go wyliczamy?**
- d) **Czy przedsiębiorca musi przedstawić dokumenty potwierdzające pogorszenie płynności finansowej? Jeżeli tak, to jakie?**

5. Czy w ww. uchwale o odstąpieniu od dochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego mogą być określone inne niż wymienione w art. 15zzzf ustawy o COVID-19 warunki uzyskania przedmiotowej ulgi?

- a) **Jeżeli tak, to jakie inne warunki uzasadniają skorzystanie z pomocy?**
- b) **Jakie dane/okoliczności przedsiębiorca musi wykazać?**
- c) **Czy przedsiębiorca musi przedstawić dokumenty potwierdzające spełnienie przesłanek do uzyskania ulgi? Jeżeli tak, to jakie?**
- d) **Za jakie okresy ma przedstawić dane?**

Przepis art. 15zzzf ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] wyznacza ramy, w jakich organ stanowiący może kształtować zasady odstępowania od dochodzenia należności przypadających jednostce samorządu terytorialnego. Na podstawie tego przepisu organ stanowiący może postanowić o stosowaniu ulgi wyłącznie na wniosek oraz jedynie w stosunku do podmiotów, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w

związku z COVID-19. Ustawa ogranicza zatem możliwość stanowienia przez właściwą radę albo sejmik zasad przyznawania ulgi jedynie do tych przedsiębiorców, którzy ponieśli negatywne skutki pandemii oraz złożyli stosowne oświadczenie woli.

Ustawa nie definiuje pojęcia „pogorszenia płynności finansowej”, w konsekwencji czego należy je interpretować zgodnie z jego znaczeniem semantycznym. W zakresie tego pojęcia będą zatem mieścić się w szczególności przypadki, w których bezpośrednio w związku z pandemią podmiot utracił możliwość regulowania swoich zobowiązań.

Również w granicach uznania organu pozostaje dobór środków uwiarygadniających spełnienie obligatoryjnych warunków odstąpienia od dochodzenia należności na zasadzie art. 15zzzf ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...].

6. Czy odstąpienie od dochodzenia należności dotyczy wszystkich należności cywilnoprawnych przypadających jednostce samorządu terytorialnego, tzn. czy ulga obejmuje również przypadające jednostce samorządu terytorialnego należności z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie?

Do należności cywilnoprawnych, o których mowa w art. 15zzzf ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] należą także należności z tytułu najmu, dzierżawy oraz użytkowania nieruchomości stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego.

7. Czy ulga w spłacie należności cywilnoprawnych, o jakiej mowa w art. 15zzzf ustawy o COVID-19 dotyczy jedynie należności powstałych za czas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii?

8. Czy przedmiotowa ulga może być zastosowana do należności cywilnoprawnych przypadających jednostce samorządu terytorialnego za okresy sprzed i po ogłoszeniu stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii?

Wymaga wskazania, iż ustawodawca w różnych jednostkach redakcyjnych ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] ogranicza możliwość korzystania z ulg wyłącznie do należności przypadających za okres stanu zagrożenia epidemicznego (epidemii). W tym stanie rzeczy, gdyby celem regulacji było zawężenie stosowania instrumentu, o którym mowa w art. 15zzzf ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] wyłącznie do pewnych kategorii należności, zostałyby to *explicite* wyrażone w tym przepisie.

W braku takich ograniczeń instytucja, o której mowa w art. 15zzzf ustawy o szczególnych rozwiązaniach [...] znajduje zastosowanie także do należności, które stały się wymagalne przed ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii.

Robert Nowicki

[podpisano elektronicznie]